

De Trojaanse vrouwen en Penthesilea – Posthomerica 1.403-493

In de aantekeningen zijn de woorden opgenomen die niet in het woordenboek van Hupperts staan.

De tekst volgt de uitgave van Vian (1963).

	Τρωιάδες δ' ἀπάνευθεν ἀρήια ἔργα γυναικὸς	
	θαύμαζον· πολέμοιο δ' ἔρωσ λάβεν <u>Ἴπποδάμειαν</u>	Ἴπποδαμεία – Hippodameia, een Trojaanse vrouw over wie bij
405	<u>Ἀντιμάχοιο</u> θύγατρα, μενεπτολέμοιο δ' ἄκοιτιν	Quintus niet meer bekend is dan hier wordt beschreven. In andere
	<u>Τισιφόνου</u> . κρατερῆσι δ' ὑπὸ φρεσὶν ἐμμεμαυῖα	tekstvarianten is haar naam
	θαρσαλέον φάτο μῦθον ὀμήλικας ὀτρύνουσα	Tisiphone; Ἀντίμαχος – Trojaanse man; Τισίφονος – Tisiphonos, een
	<u>δῆριν</u> ἐπὶ στονόεσσαν (ἔγειρε δέ οἱ θράσος ἀλκήν)·	zoon van Priamos
	ᾧ φίλοι, ἄλκιμον ἦτορ ἐνὶ στέρνοισι βαλοῦσαι	ἡ δῆρις, δῆριος: strijd
410	ἀνδράσιν ἡμετέροισιν ὁμοίον, οἱ περὶ πάτρης	
	δυσμενέσιν μάρνανται ὑπὲρ τεκέων τε καὶ ἡμέων,	
	οὔποτ' ἀναπνεύοντες οἴζυος -, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ	
	<u>παρθέμεναι</u> φρεσὶ θυμὸν ἴσης μνησώμεθα χάρμης.	παρθέμεναι = <i>ptc aor med van παρατίθημι</i> : plaatsen bij
	οὐ γὰρ <u>ἀπόπροθεν</u> εἰμεν <u>εὐσθενέων</u> αἰζηῶν,	ἀπόπροθεν: ver weg, in de verte;
415	ἀλλ' οἷον κείνοισι πέλει μένος, ἔστι καὶ ἡμῖν·	εὐσθενέω: krachtig zijn, sterk zijn
	ἴσοι δ' ὀφθαλμοὶ καὶ γούνατα, πάντα δ' ὁμοῖα,	
	ξυγὸν δ' αὖ πάντεσσι φάος καὶ <u>νήχυτος</u> ἀήρ,	νήχυτος: rijkelijk
	φορβὴ δ' οὐχ ἑτέρη. τί δ' ἐπ' ἀνδράσι λώιον ἄλλο	
	θῆκε θεός; τῷ μὴ τι φεβώμεθα δηιοτῆτος.	
420	ἢ οὐχ ὀράατε γυναῖκα μέγ' αἰζηῶν προφέρουσαν	
	<u>ἀγγεμάχων</u> ; τῆς δ' οὔτι πέλει σχεδὸν οὔτε γενέθλη	ἀγγέμαχος = ἀγχίμαχος
	οὔτ' ἄρ' ἐὸν πτολίεθρον, ὑπὲρ ξείνοιο δ' ἄνακτος	
	μάρναται ἐκ θυμοῖο καὶ οὐκ ἐμπάζεται ἀνδρῶν	
	ἐνθεμένη φρεσὶ θάρσος <u>ἀταρτηρόν</u> τε νόημα.	ἀταρτηρός: schadend, niets ontziend
425	ἡμῖν δ' ἄλλοθεν ἄλλα παρὰ ποσὶν ἄλγεα κεῖται·	

<p>τῆς μὲν γὰρ φίλα τέκνα καὶ ἀνέρες ἀμφὶ πόλιν <u>ᾧλονθ'</u>, αἱ δὲ τοκῆας ὀδυρόμεθ' οὐκέτ' ἐόντας, ἀλλαι δ' αὖτ' ἀκάχονται ἀδελφειῶν ἐπ' ὀλέθρῳ καὶ <u>πηῶν</u>· οὐ γὰρ τις ὀϊζυρῆς κακότητος</p>	<p><u>ᾧλονθ'</u> <i>aor van ὄλλομαι</i> ὁ πηός: de verwant (door huwelijk)</p>
<p>430 <u>ἄμμορος</u>, <u>ἐλπωρῆ</u> δὲ πέλει καὶ <u>δούλιον</u> ἦμαρ εἰσιδέειν. τῷ μὴ τις ἔτ' <u>ἀμβολίη</u> πολέμοιο εἴη τειρομένησιν· ἔοικε γὰρ <u>ἐν δαῖ</u> μᾶλλον τεθνάμεν ἢ μετόπισθεν ὑπ' ἀλλοδαποῖσιν ἄγεσθαι νηπιάχοις ἅμα παισὶν ἀνηρῆ ὑπ' ἀνάγκη,</p>	<p><u>ἄμμορος</u>: geen deel hebbend aan; ἢ <u>ἐλπωρῆ</u>: verwachting, hoop; <u>δούλιος</u>: van slavernij; ἢ <u>ἀμβολίη</u>: uitstel <u>ἐν δαῖ</u>: in de strijd</p>
<p>435 ἄστεος αἰθομένοιο καὶ ἀνδρῶν οὐκέτ' ἐόντων· ὣς ἄρ' ἔφη, πάσησι δ' ἔρωσ στυγεροῖο <u>μόθοιο</u> ἔμπεσεν· ἐσσυμένως δὲ πρὸ τείχεος <u>ὀρμαίνεσκον</u> βήμεναι ἐν τεύχεσσι, ἀρηγέμεναι μεμαυῖαι ἄστεϊ καὶ λαοῖσιν· ὀρίνετο δὲ σφισι θυμός.</p>	<p>ὁ μόθος: gewoel <u>ὀρμαίνεσκον</u>: 3^e <i>ev impf van</i> <u>ὀρμαίνω</u></p>
<p>440 ὡς δ' ὅτ' ἔσω <u>σίμβλοιο</u> μέγ' <u>ιύζωσι</u> μέλισσαι χειμάτος οὐκέτ' ἐόντος, ὅτ' ἐς νομὸν ἐντύνονται ἐλθέμεν, οὐδ' ἄρα τῆσι φίλον πέλει ἔνδοθι μίμνειν, ἄλλη δ' αὖθ' ἐτέρην προκαλίζεται ἐκτὸς ἄγεσθαι· ὣς ἄρα Τρωιάδες ποτὶ φύλοπιν <u>ἐγκονέουσαι</u></p>	<p>ὁ σίμβλος: bijenkorf; <u>ιύζω</u>: lawaai maken, schreeuwen <u>ἐγκονέω</u>: ijverig in de weer zijn</p>
<p>445 ἀλλήλας ὄτρυνον· <u>ἀπόπροθι</u> δ' εἴρια θέντο καὶ <u>τάλαρους</u>, ἀλεγεινὰ δ' ἐπ' ἔντεα χειρᾶς ἱάλλον. καὶ νύ κεν ἄστεος ἐκτὸς ἅμα σφετέροισιν ὄλοντο ἀνδράσι καὶ <u>σθεναρῆσιν</u> Ἀμαζόσιν ἐν δαῖ κεῖναι, εἰ μὴ σφεας κατέρυξε <u>πύκα φρονέουσα Θεανῶ</u></p>	<p><u>ἀπόπροθι</u>: ver weg; τὸ εἴριον: wol ὁ <u>τάλαρος</u>: mand <u>σθεναρός</u>: sterk, krachtig</p>
<p>450 ἐσσυμένας <u>πινυτοῖσι παραυδήσασ'</u> ἐπέεσσι· 'τίπτε ποτὶ <u>κλόνον</u> αἰνὸν, ἐελδόμεναι πονέεσθαι, σχέτλια, οὔτι πάροιθε πονησάμεναι περὶ χάρμης,</p>	<p><u>πύκα φρονέουσα</u>: verstandig; Θεανῶ – Theano, een Trojaanse vrouw over wie bij Quintus niet meer bekend is dan hier wordt beschreven; <u>πινυτός</u>: verstandig; <u>παραυδάω</u>: toespreken, raden; ὁ <u>κλόνος</u>: verwarde beweging, gedrang</p>

	ἀλλ' ἄρα νήιδες ἔργον ἐπ' ἄτλητον μεμαυῖαι, ὄρνυσθ' ἀφραδέως; οὐ γὰρ σθένος ἔσσεται ἴσον	νήις, νήϊδος: onervaren; ἄτλητος: onverdragelijk ἀφραδέως: (<i>bijw</i>) onbezonnen
455	ὕμῖν καὶ Δαναοῖσιν ἐπισταμένοισι μάχεσθαι. αὐτὰρ Ἀμαζόσι δῆρις ἀμείλιχος ἰππασία τε εὐαδεν ἐξ ἀρχῆς καὶ ὄσ' ἀνέρες ἔργα πένονται· τοῦνεκ' ἄρα σφισι θυμὸς ἀρήιος αἰὲν ὄρωρεν, οὐδ' ἀνδρῶν δεύονται, ἐπεὶ πόνος ἐς μέγα κάρτος	ἡ δῆρις <i>vgl. vers 408</i> ; ἀμείλιχος: onverbiddelijk, hard; ἡ ἰππασία: het paardrijden δεύω = δέω
460	θυμὸν ἀνηέξησε καὶ ἄτρομα γούνατ' ἔθηκε. τὴν δὲ φάτις καὶ Ἄρηος ἔμεν κρατεροῖο θύγατρα· τῷ οἱ θηλυτέρην τιν' ἐριζέμεν οὔτι ἔοικεν· ἠὲ τάχ' ἀθανάτων τις ἐπήλυθεν εὐχομένοισιν. πᾶσι δ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ὁμὸν γένος, ἀλλ' ἐπὶ ἔργα	ἀνηέξησε <i>van</i> ἀν-αυξάνω: vergroten, vermeerderen; ἄτρομος (2): niet trillend
465	στρωφῶντ' ἄλλος ἐπ' ἄλλα· πέλει δ' ἄρα κείνο φέριστον ἔργον, ὃ τι φρεσὶν ἦσιν ἐπιστάμενος πονέηται. τοῦνεκα δημοτῆτος ἀποσχόμεναι κελαδεινῆς ἰστὸν ἐπεντύνεσθε ἔων ἔντοσθε μελάθρων· ἀνδράσι δ' ἡμετέροισι περὶ πτολέμοιο μελήσει.	κελαδεινός: luidruchtig, lawaaierig ἐπεντύνεσθε <i>versterking van</i> ἐντύνεσθε
470	ἐλπωρῆ δ' ἀγαθοῖο τάχ' ἔσσεται, οὐνεκ' Ἀχαιοὺς δερκόμεθ' ὀλλυμένους, μέγα δὲ κράτος ὄρνυται ἀνδρῶν ἡμετέρων· οὐδ' ἔστι κακοῦ δέος· οὔτι γὰρ ἄστν δήιοι ἀμφὶς ἔχουσιν ἀνηλέες, οὔτ' ἀλεγεινῆ γίνετ' ἀναγκαίη καὶ θηλυτέρησι μάχεσθαι·	ἡ ἐλπωρῆ: <i>vgl. vers 430</i> ; ἀγαθός: <i>hier de goede afloop</i>
475	ὣς φάτο· τὰ δ' ἐπίθοντο παλαιότερη περ εἰούση, ὕσμινην δ' ἀπάνευθεν ἐσέδρακον. ἦ δ' ἔτι λαοὺς	ἐσδέρομαι: kijken naar

<p>δάμνατο <u>Πενθεσίλεια</u>: <u>περιτρομέοντο</u> δ' Ἀχαιοί, οὐδέ σφιν θανάτιο πέλε στονόεντος <u>ἄλυξις</u>, ἀλλ' ἄτε <u>μηκάδες</u> αἴγες ὑπὸ <u>βλοσυρῆσι</u> γένουσι 480 <u>πορδάλιος</u> κτείνοντο. Ποθὴ δ' ἔχεν οὐκέτι χάρμης ἀνέρας, ἀλλὰ φόβοιο· καὶ ἄλλυδις <u>ἦιον</u> ἄλλοι, οἱ μὲν ἀπορρίψαντες ἐπὶ χθόνα τεύχε' ἀπ' ὤμων, οἱ δ' ἄρα σὺν τεύχεσσι· καὶ ἠνιόχων ἀπάνευθεν ἵπποι <u>ἴσαν</u> φεύγοντες. <u>ἐπεσσυμένοις</u> δ' ἄρα χάρμα 485 ἔπλετ', ἀπολλυμένων δὲ πολὺς <u>στόνος</u>: οὐδέ τις ἀλκή γίνετο τειρομένοισι· <u>μινυνθάδιοι</u> δὲ πέλοντο πάντες ὅσους ἐκίχανεν ἀνὰ <u>κρυερὸν</u> στόμα χάρμης. ὥς δ' ὅτ' <u>ἐπιβρίσασα</u> μέγα στονόεσσα θύελλα ἄλλα μὲν ἐκ ριζῶν χαμάδις βάλε δένδρεα μακρὰ 490 ἄνθεσι <u>τηλεθόωντα</u>, τὰ δ' ἐκ <u>πρέμνοιο</u> <u>κέδασσεν</u> ὕψοθεν, ἀλλήλοισι δ' ἐπὶ κλασθέντα <u>κέχυνται</u>: ὥς Δαναῶν κεῖτο πολὺς στρατὸς ἐν κονίησι Μοιράων ἰότητι καὶ ἔργει <u>Πενθεσιλείης</u>.</p>	<p>Πενθεσίλεια – Penthesilea, koningin van de amazones, hoofdpersoon van het eerste boek van de <i>Posthomerica</i>; περιτρομέομαι: beven, trillen; ἢ ἄλυξις: uitweg, ontsnapping; ἢ μηκάς, μηκάδος: de blatende, de mekkerende; βλοσυρός: dreigend, angstaanjagend; ἢ πάρδαλις, -λιος: panter; ἦιον = 3^e <i>mv imperf van εἶμι</i> ἴσαν = 3^e <i>mv imperf van εἶμι</i>; ἐπεσσύμενος = ἐπ-εσσύμενος: erop afstormend, aanvallend; ὁ στόνος: het kreunen, kermen μινυνθάδιος: kort levend κρυερός: koud, huiveringwekkend ἐπιβρίθω: met geweld aandringen τηλεθάω: overdadig bloeien; τὸ πρέμνον: boomstam, boomstronk; κέδασσεν = 3^e <i>ev aor van</i> κεδάννυμι: verscheuren; χύνω = χέω Πενθεσίλεια: <i>vgl. vers 477</i></p>
---	--